

ПРОТОКОЛ

№ 80

гр. Варна, 17.04.2024 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Милен П. Славов

Членове: Петя Ив. Петрова
Мария Кр. Маринова

при участието на секретаря Олга Ст. Желязкова
Сложи за разглеждане докладваното от Петя Ив. Петрова Въззивно гражданско дело № 20243000500121 по описа за 2024 година.
На именното повикване в 09:59 часа се явиха:

~~~~~  
Въззивникът **Г. С. К.**, редовно призован, не се явява, се явява **адвокат Т. С.** от АК - С., редовно упълномощен и приет от първата инстанция.

Въззивната страна **Прокуратура на Република България**, редовно призована, се явява **прокурор** от Апелативна прокуратура – Варна **Р. Г.**.

~~~~~  
АДВ. С.: Да се даде ход на делото.

ПРОКУРОР Г.А: Считам, че не съществуват процесуални пречки, моля да дадете ход на делото.

СЪДЪТ намира, че не са налице процесуални пречки по хода на делото, поради което

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО

СЪДЪТ ИЗВЪРШВА ДОКЛАД съобразно определение от разпоредително заседание № 199/18.03.2024 г.:

Производството по в.гр.д. № 121/2024 г. по описа на Варненския апелативен съд е образувано по въззивни жалби на двете страни срещу

съответни части от решение № 7/11.01.2024 г., постановено по гр.д. №220/2023 г. по описа на Силистренския окръжен съд, както следва:

-По въззивна жалба на Прокуратурата на Република България, подадена чрез прокурор при ОП – Силистра против решение № 7/11.01.2024 г., постановено по гр.д. №220/2023 г. по описа на Силистренския окръжен съд, В ЧАСТТА с която Прокуратурата на Република България е осъдена да заплати на Г. С. К., на основание чл.2,ал.1,т.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, сумата от 5000 лева обезщетение за причинени неимуществени вреди, пряка и непосредствена последица от незаконното му задържане под стража за 13 дни, наложено като мярка за неотклонение по ДП №259-ЗМ-79/23 по описа на РУ - Дулово, с Определение № 92/10.04.2023г. постановено по ЧНД №104/23 г. по описа на РС-Дулово, отменена с Определение, постановено на 20.04.2023г. по ВЧНД №162/23г. по описа на Окръжен съд-Силистра, заедно със законната лихва, считано от 20.04.2023г. до окончателното изплащане на задължението и.

Прокуратурата е навела оплаквания за неправилност на решението на окръжния съд в обжалваната му осъдителна част, като постановено в нарушение на процесуалните правила и на материалния закон и е молила за отмяната му в тази част. Изложила е съображения: съдът приел, че в резултат на задържането на ищеца и то само за 13 дни, за ищеца са настъпили отрицателни последици в емоционален, социален, здравословен и професионален план, изразяващи се в преживени притеснения, неудобство, стрес, уронен престиж, в накърняване на честта и достойнството, в zlepоставяне пред обществото, основавайки се на „...житейската логика“, без същите да са доказани, евентуално и без да е доказана причинна връзка между същите и незаконното задържане; съдът присъдил обезщетение при липса на доказване от ищеца на причинени му вреди - болки и страдания над обичайните за такъв случай или за конкретно увреждане на здравето му и за други специфични увреждания с оглед конкретни обстоятелства, личността на увредения, обичайната му среда или общественото положение; при определяне размера на обезщетението, съдът не съобразил правилата на чл. 52 от ЗЗД, липсата на необичайни неудобства от задържането и факта, че разследването по наказателното производство все още продължава, както и не анализирал релевантни обстоятелства за образование, професия и принос на ищеца за обществото и така присъдил завишен размер на обезщетението;

Въззиваемият К. не е подал отговор на въззивната жалба.

-По въззивна жалба на Г. С. К., подадена чрез адв. С., против решение № 7/11.01.2024 г., постановено по гр.д. №220/2023 г. по описа на Силистренския окръжен съд, В ЧАСТТА, с която съдът е отхвърлил искът му по чл. 2, ал. 1, т. 1 от ЗОДОВ за присъждане на обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди за разликата над уважената част в размер на 5 000 лева до предявената претенция от 26 000 лева.

Въззивникът е сочил, че в обжалваната част решението е неправилно

поради допуснати нарушения на материалния закон (чл.52 ЗЗД) и необоснованост, като е молил за отмяната му в същата част и за уважаване на иска до пълния му размер от 26 000 лв., ведно със законните лихви от датата на увреждането 20.04.2023г. до окончателното му изплащане. Молил е и за присъждане на сторените от него разноски за двете инстанции съобразно уважената част на претенцията. Изложил е, че: присъденото обезщетение не е съобразено от окръжния съд напълно с конкретните обстоятелства на случая и е немотивирано занижено, предвид доказателствата за големия интензитет на наказателно-процесуалните действия в производството по незаконното му задържане, оставения от тях тежък и траен отпечатък в съзнанието му и компрометираните завинаги психика и самочувствие с невъзможността за възстановяване на доброто му име в малкото населено място, където живее и където битувало мнението, че близо двуседмичното му арестуване не може да е без причина; съдът при определяне размера на обезщетението погрешно отчел икономическите условия и жизнения стандарт в страната (икономическите условия и жизненият стандарт в страната не влияели върху обема на негативните последици), както и това, че е прокуратурата е органа, чиито действия са инициирали последвалото съдебно производство, а съдът, в нарушение на процесуалните правила, е постановил задържане под стража (първостепенният съд допуснал смешение между разделната и солидарната отговорност, обсъждайки „приноса“ на съда и на прокуратурата за настъпилите неимуществени вреди, а за конкретния правен спор приносът за настъпването на вредоносния резултат, за който отговаря държавата бил безразлично обстоятелство).

Прокуратурата на РБ не е подала отговор на въззивната жалба.

Въззивните жалби са подадени в срок от страните срещу неизгодните за всяка от тях части от първоинстанционното решение, като въззивната жалба на прокуратурата е редовна и допустима, а нередовностите на въззивната жалба на Г. С. К. са отстранени с представянето на доказателства за внесена на сметка на ВАпС държавна такса от 5 лв.

Решението на окръжния съд не е обжалвано в осъдителната част за обезщетение за имуществени вреди от 2000 лв.

Страните не са направили искания за нови доказателства, а и не са налице предпоставки за събиране на такива служебно от съда.

АДВ. С.: Поддържам депозираната въззивна жалба. Оспорвам въззивната жалба на насрещната страна. Нямам искания за събиране на нови доказателства. Не желаем да ни бъдат присъдени разноски.

ПРОКУРОР Г.А: Поддържам подадената въззивна жалба. Оспорвам въззивната жалба на насрещната страна. Нямам искания за събиране на нови доказателства.

СЪДЪТ намира делото за изяснено от фактическа страна, поради което
О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА УСТНИТЕ РЕНИЯ

АДВ. С.: Въззивната жалба, която е адресирана до Вас, подадена от моя доверител Г. К., е подробно мотивирана и поддържам правните доводи, изложени в нея. Както Вие сами отбелязвате в определение № 199 по настоящото дело, решението на Окръжен съд не е обжалвано в осъдителната част за обезщетение за имуществени вреди от 2000 лв. Това, че решението на Окръжен съд – Силистра не е обжалвано в тази негова част, в крайна сметка формира сила на пресъдено нещо между страните в настоящото производство относно основанието, на което ние търсим обезщетение за неимуществени вреди, а именно: по чл. 2, ал. 1, т. 1 от ЗОДОВ. Няма как да обсъждаме всяко едно от възраженията, които са направени от Прокуратурата, свързани с прекомерност не, а с приноса на Прокуратурата в осъществяването на вредоносния резултат, защото, както вече споменах, формираната сила на пресъдено нещо ликвидира този спорен въпрос за това може ли да се говори за принос или сме изправени пред една типична хипотеза на солидарно задължение, в което кредиторът, в случая моят доверител, се обръща и търси отговорност от един от двамата солидарни длъжници. Изложил съм своето становище относно размера на неимуществените вреди, които са определени по справедливост. Само една молба имам: когато Вие преценявате дали избраната справедливост е адекватна на действително претърпените неимуществени вреди, обсъдете последователно хронологията и интензитета на процесуалните действия, с които се достига до тези 13 дни незаконен арест на моя доверител Г. К..

ПРОКУРОР Г.А: Уважаеми апелативни съдии, оспорвам подадената въззивна жалба от страна на ищеца по основание и размер досежно присъденото обезщетение за неимуществени вреди, като поддържам изложените аргументи в жалбата на Окръжна прокуратура - Силистра. Смятам да изложа и допълнителни такива, които не са посочени в нея относно неправилност и незаконосъобразност на съдебното решение.

Настоящото производство е във връзка с претенция на ищеца за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, във връзка с незаконно задържане в размер на 13 дни по досъдебно производство на РУ – Дулово № 259-3М-79/2023 г., като с въззивната жалба е посочено, че задържането е постановено със съдебен акт на Районен съд - Силистра по ЧНД № 104/2023г., което е отменено със съдебно решение на Окръжен съд - Силистра. Прокуратурата няма каквото и да било касателство към издаването и постановяването на посочения съдебен акт, и това, което е приел съдът, че

само направеното от Прокуратурата искане влече нейната отговорност, независимо, че законът предвижда то да бъде съобразено за законосъобразност от съда, и съдебният акт е този, който налага тази мярка, е направил неправилния извод за касателство, и действия на Прокуратурата, незаконосъобразни по отношение на това незаконно задържане, което впоследствие е отменено с акт на Окръжен съд – Силистра. Ако Районен съд - Дулово беше извършил правилна преценка за характера на направеното искане и за законосъобразност, че то представлява искане за изменение на вече наложена мярка за неотклонение, нямаше изобщо да се стигне до настоящия казус, и той е абсолютно различен от хипотезите, когато се присъждат такива обезщетения, се иска от прокуратурата за влязла в сила оправдателна присъда, и прекратено наказателно производство, по което има задържане. Защото безспорно незаконното обвинение е това, което влече и незаконното задържане, какъвто казус не е по настоящото дело.

В конкретния случай, по отношение на Г. К. и към настоящия момент е налице висиящност на наказателното производство, по което е наложена тази мярка и същият е привлечен като обвиняем и към момента за извършени 3 тежки умишлени престъпления, за които се предвижда наказание лишаване от свобода. Безспорно повдигнатите обвинения също причиняват стрес и безпокойство на ищеца с оглед тежестта им, и предвидените за тях наказания. И тук съдът не е посочил по какъв начин е отграничил негативните преживявания и стреса от повдигнатите обвинения, които са актуални и към днешна дата, със задържането на ищеца в рамките на 13 дена за този период. И сега хипотезите при развитието на това наказателно производство са, което ясно илюстрира незаконосъобразността на съдебното решение: ако обвиняемият бъде признат за виновен, това задържане ще бъде приспаднато по реда на чл. 59 от НК; ако той бъде оправдан - този период ще бъде включен в претенцията за цялостно обезщетяване на негативните емоции в рамките на този процес. Ако не приемете тези аргументи и доводи, които излагам, считам, че недоказани са от страна на ищеца тези преживявания, които той сочи, а именно: влошаване на здравословно състояние, на професионална реализация, на социален живот, както и на доброто му име и уронване на престижа му, включително с безпокойство в рамките на тези 13 дена, че са в причинна връзка с това задържане и конкретно само с него, поради което считам, че искът се явява недоказан, а присъденото обезщетение е прекомерно завишено, имайки предвид, че минималната работна заплата към датата на увреждането, ако Вие приемете, че има такава, е била 993 лв. Присъденото обезщетение за 13 дена задържане и то по дело, по което ищецът има наложена мярка, той все още е с мярка за неотклонение, и както казах с повдигнато обвинение, в размер на 5000 лв. е прекомерно, и несъразмерно на доказаните от него вреди, за които претендира от неимуществен характер. Да, за съжаление не сме оспорили присъденото обезщетение за имуществени вреди, което считам за незаконосъобразно, но няма да излагам съображения поради това, че ние не сме навели такива доводи с въззивната жалба.

АДВ. С.: Изслушах с известна доза притеснение това, което пледира представителят на Апелативна прокуратура – Варна. Очевидно е смещението между институтите на наказателното и на гражданското право. Това, което се твърди по отношение на гражданскоправната претенция е на базата на развитието на наказателния процес, според мен не трябва да бъде слушано в тази зала, нито пък има място тук. Доводите, които се излагат, на пръв поглед са много несправедливи, от гледна точка на процесуалното поведение на Прокуратурата и на процесуалното качество на моя доверител, но те нямат нищо общо с отговорността на държавата по чл. 2, ал. 1, т. 1 от ЗОДОВ. В крайна сметка това, което е препоръчително към представителите на Прокуратурата, както в С., така и във Варна, е да опреснят своето знание за солидарните задължения и за начина, по който се формира дългът, когато има съпричиняване, което е предвидено и в самия ЗОДОВ за вреди, причинени на граждани. Ситуацията е абсолютна една и съща, както по ЗЗД, така и по ЗОДОВ. Трябва малко абстрактно мислене на тази тема, за да се убедим, че нищо нередно не се търси в случая от моя доверител.

СЪДЪТ счете делото за изяснено от фактическа и правна страна, и обяви, че ще се произнесе с решение в законния срок.

Протоколът е изготвен в съдебно заседание, което приключи в 10:10 часа.

Председател: _____

Секретар: _____